

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ**

ΣΟΥΗΔΙΑ

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γενικές πληροφορίες	2
Σύντομη Ιστορική Ανασκόπηση	3
Πολιτική Ζωή	4
Εξωτερική Πολιτική και Άμυνα	7
Βιομηχανία και Οικονομία	9
Φυσικοί Πόροι	11
Αγορά Εργασίας	12
Κοινωνική Πρόνοια	13
Εκπαίδευση	14
MME	14
Βραβεία Νόμπελ	16
Ελληνισμός στη Σουηδία	17
Ομογενειακός Τύπος	18
Σχέσεις Ελλάδας-Σουηδίας	18

Φωτογραφία εξώφυλλου: λίθινη αναμνηστική στήλη με ρουνική γραφή της εποχής των Βίκινγκς

Γενικές Πληροφορίες

Έκταση: 449.964 χιλ.²

Δασική έκταση: 228.000 χιλ.²

Καλλιεργήσιμη έκταση: 30.000 χιλ.²

Πληθυσμός: 8,9 εκ. (το 85% του πληθυσμού ζει στη νότια Σουηδία στα μεγάλα αστικά κέντρα)

Πληθυσμιακή πυκνότητα: 20/χιλ.²

Πρωτεύουσα: Στοκχόλμη

Άλλες πόλεις: Γκέτεμποργκ, Μάλμοε

Γλώσσα: Σουηδικά

Μειονότητες: Φινλανδόφωνοι και Σάμι (Λάπωνες ΒΑ Σουηδίας)

Θρησκεία: 90% Προτεστάντες - Λουθηρανοί

Πολίτευμα: Συνταγματική μοναρχία

Εθνική Γιορτή: 6 Ιουνίου

Νόμισμα: Κορώνα Σουηδίας

Εξαγωγές: Ξυλεία, χαρτομάζα, χαρτί, αυτοκίνητα, μηχανήματα, ηλεκτρονικά προϊόντα, χημικά προϊόντα, σιδηρομετάλλευμα, ασφάλι.

Εισαγωγές: Πετρέλαιο, αυτοκίνητα, μηχανήματα, είδη ένδυσης.

Σύντομη Ιστορική Ανασκόπηση

Πριν από 15.000 χρόνια η Σουηδία ήταν καλυμμένη με πάγο. Σταδιακά ο πάγος έλιωσε και οι πρώτοι άνθρωποι εγκαταστάθηκαν εδώ πριν από 10.000 χρόνια περίπου.

8000-6000 π.Χ.: Πρώτοι οικισμοί στη νότια Σουηδία

1800-500 π.Χ.: Εποχή του χαλκού

500 π.Χ.-800 μ.Χ.: Πρώιμη εποχή του σιδήρου - Περίοδος των μεγάλων μεταναστεύσεων προς την περιοχή Βέντελ στην Ούπλαντ, όπου σήμερα βρίσκεται η Στοκχόλμη – Δημιουργία των πρώτων αγροτικών οικισμών

800-1050 μ.Χ.: Περίοδος των Βίκινγκς – Πρωτοχριστιανική περίοδος, πρώτη επαφή με Χριστιανισμό από την Ιεραποστολή Άνσγκαρ

1050-1364: Δημιουργία του Σουηδικού Βασιλείου:
1280 Μάγκνους Λάντουλος
1350 Μάγκνους Έρικσον-Βάσα
Περίοδος Χάνσα - εμπόριο με την Γερμανία

1389-1521: Ένωση του Κάλμαρ: τα βασίλεια της Δανίας, Νορβηγίας και Σουηδίας ενώνονται κάτω από τη διακυβέρνηση της βασίλισσας της Δανίας Μαργαρίτας – περίοδος έντονων ταραχών – επανάσταση εναντίον της Δανίας από τον Γκούσταβ Βάσα

1569-1658: Διακυβέρνηση της χώρας από διαφόρους βασιλείς, ενώ ταυτόχρονα διεξάγεται ο τριακονταετής πόλεμος με τη Δανία που βρίσκει νικήτρια τη Σουηδία, η οποία προσαρτεί τις πρώην δανέζικες περιοχές Σκόνε, Χάλαντ, Μπλέκινγκε και Γκότλαντ, τις πρώην νορβηγικές επαρχίες Μπούχουσλεν, Γιέμτλαντ και Χέριενταλεν, τη Φινλανδία, ορισμένες επαρχίες της Βόρειας Γερμανίας και τις σημερινές βαλτικές δημοκρατίες.

	Η Συνθήκη Ειρήνης των Βεστφαλιών του 1648, καθιστά τη Σουηδία μεγάλη δύναμη στη Βόρεια Ευρώπη
1700-1721:	Μεγάλος Βόρειος Πόλεμος – ήττα Σουηδίας από τις ενωμένες Δανία, Πολωνία και Ρωσία – απώλεια των περισσότερων επαρχιών της στη Βαλτική και περιορισμός της στα σημερινά, περίπου, σύνορα
1722-1788:	Περίοδος της ελευθερίας (όπως αποκαλείται)
1807:	Ρώσο-σουηδικός πόλεμος και απώλεια της Φινλανδίας
1810-1946:	Εκλογή Γάλλου στρατηγού Ζαν Μπατίστ Μπερναντότ στο σουηδικό θρόνο – 1814 σύντομος σουηδό-νορβηγικός πόλεμος, ένωση Νορβηγίας με Σουηδία η οποία διαλύεται ειρηνικά το 1905. Από το 1814 αρχίζει η περίοδος ειρήνης για τη Σουηδία, που δεν συμμετείχε στον Α΄ και Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο - επιλογή πολιτικής ουδετερότητας. Το 1920 γίνεται μέλος της Κοινωνίας των Εθνών, ενώ το 1946 μέλος του ΟΗΕ. Συμμετέχει σε πολλές διεθνείς ειρηνευτικές αποστολές
1-1-1995:	Γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά από το δημοψήφισμα του Νοεμβρίου του 1994

Πολιτική ζωή

Η Σουηδία είναι συνταγματική μοναρχία με κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης. Ο Βασιλιάς Κάρολος XVI Γουστάβος δεν έχει πολιτική εξουσία, ο ρόλος του ως Αρχηγός του Κράτους είναι συμβολικός.

Το Κοινοβούλιο αποτελείται από ένα σώμα. Τα μέλη του εκλέγονται άμεσα με απλή αναλογική για τέσσερα έτη. Το δικαίωμα ψήφου είναι καθολικό και μπορούν να το ασκήσουν οι άνω των 18 ετών Σουηδοί πολίτες. Παραδοσιακά, τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται σε πολύ υψηλά επίπεδα, 85-90%,

μολονότι δεν είναι υποχρεωτική η άσκηση του δικαιώματος της ψήφου. Στις εκλογές του 1998 το ποσοστό έπεσε στο 81,4%.

Το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα, είτε μόνο του είτε σε συνασπισμό με άλλα κόμματα, κατείχε την εξουσία τις περιόδους 1932-1976 και 1982-1991, ενώ τα μη σοσιαλδημοκρατικά κόμματα (το λεγόμενο αστικό μπλοκ) ήταν στην κυβέρνηση κατά τις περιόδους 1976-1982, 1991-1994. Οι Σοσιαλδημοκράτες επανήλθαν στην εξουσία στις 18.9.1994 με Πρωθυπουργό τον Ingvar Carlsson.

Κατανομή των Εδρών στο Σουηδικό Κοινοβούλιο				
	1994		1998	
Κόμμα	%	έδρες	%	έδρες
Σοσιαλδημοκρατικό	45,3	162	36,6	131
Μετριοπαθές-Ενωτικό	22,4	80	22,7	82
Κόμμα Κέντρου	7,7	27	5,1	18
Λαϊκό	7,1	25	4,7	17
Αριστερό	6,2	22	12,0	43
Περιβάλλοντος	5,0	18	4,5	16
Χριστιανοδημοκρατικό	4,1	15	11,8	42
Νέα Δημοκρατία	1,2	0		

Μετά τις εκλογές της 20.9.1998, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα σχημάτισε κυβέρνηση μειοψηφίας με 131 από τις 349 έδρες και με την υποστήριξη του Αριστερού Κόμματος και του Κόμματος Περιβάλλοντος, τα οποία όμως δεν συμμετέχουν στην κυβέρνηση. Πρωθυπουργός είναι ο Göran Persson (Γιόραν Πέρσον).

Κυβέρνηση

Η Κυβέρνηση αποτελείται από 19 Υπουργούς από τους οποίους οι 10 είναι γυναίκες.

Göran Persson,
Πρόεδρος της Κυβέρνησης και Πρωθυπουργός

Lena Hjelm-Wallén,
Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

Thomas Bodström, Britta Lejon,	<u>Υπουργείο Δικαιοσύνης</u> Υπουργός Υπουργός Δημόσιας Διοίκησης και Θεμάτων Δημοκρατίας
Anna Lindh, Leif Pagrotsky, Maj-Inger Klingvall,	<u>Υπουργείο Εξωτερικών</u> Υπουργός Εξωτερικών Υπουργός Εμπορίου Υπουργός Ανάπτυξης, Συνεργασίας, Μετανάστευσης και Πολιτικής Ασύλου
Björn von Sydow,	<u>Υπουργείο Άμυνας</u> Υπουργός Άμυνας
Lars Engqvist, Ingela Thalén,	<u>Υπουργείο Υγείας</u> Υπουργός Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων Υπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης
Bosse Ringholm, Lars-Erik Lövdén	<u>Υπουργείο Οικονομικών</u> Υπουργός Οικονομικών
Thomas Östros, Ingegerd Wärnersson,	<u>Υπουργείο Παιδείας</u> Υπουργός Παιδείας και Επιστήμης Υπουργός Σχολείων και Εκπαίδευσης Ενηλίκων
Margareta Winberg,	<u>Υπουργείο Γεωργίας, Τροφίμων και Αλιείας</u> Υπουργός Γεωργίας, Τροφίμων και Αλιείας & Θεμάτων Ισότητας
Marita Ulvskog,	<u>Υπουργείο Πολιτισμού</u> Υπουργός Πολιτισμού
Kjell Larsson,	<u>Υπουργείο Περιβάλλοντος</u> Υπουργός Περιβάλλοντος
Björn Rosengren, Mona Sahlin Ulrica Messing	<u>Υπουργείο Βιομηχανίας, Απασχόλησης και Επικοινωνιών</u> Υπουργός Βιομηχανίας, Απασχόλησης και Επικοινωνιών

Τα δέκα Υπουργεία ασχολούνται κυρίως με την προετοιμασία των κυβερνητικών νομοσχεδίων.

Η εκτελεστική εξουσία ασκείται, κυρίως, από 100 περίπου ημιανεξάρτητες περιφερειακές διοικητικές μονάδες και από 21 νομαρχιακές διοικήσεις. Σε κάθε νομό λειτουργεί ένα αιρετό νομαρχιακό συμβούλιο με δικαίωμα επιβολής φόρου εισοδήματος και κύρια αρμοδιότητα την υγειονομική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των κατοίκων της περιφέρειας.

Σήμερα, η Σουηδία έχει 289 δήμους που καλύπτουν το σύνολο της χώρας. Κάθε δήμος έχει αιρετό δημοτικό συμβούλιο το οποίο εισπράττει φόρο εισοδήματος και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία διαφόρων δημόσιων υπηρεσιών - όπως σχολεία - για τη μέριμνα παιδιών προσχολικής ηλικίας και την περίθαλψη ηλικιωμένων. Είναι, επίσης, υπεύθυνο για τη λειτουργία οργανισμών κοινής ωφέλειας και στέγασης, καθώς και για πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Μετανάστες που έχουν μείνει στη Σουηδία τρία χρόνια έχουν το δικαίωμα συμμετοχής (να εκλέγουν και να εκλέγονται) στις δημοτικές εκλογές.

Ο Κοινοβουλευτικός Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ενδεχόμενες καταχρήσεις εξουσίας από τους κρατικούς λειτουργούς.

Άλλοι Συνήγοροι του Πολίτη προστατεύουν το κοινό παρακολουθώντας την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών, ενδεχόμενες διακρίσεις με βάση το φύλο και την εθνικότητα, τη δημοσιογραφική δεοντολογία και τα δικαιώματα των παιδιών, των νέων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Το κοινό και τα ΜΜΕ έχουν πρόσβαση στα περισσότερα κυβερνητικά έγγραφα ανά πάσα στιγμή.

Εξωτερική Πολιτική και Άμυνα

Η Σουηδία, πλήρες μέλος της Ε.Ε. από το 1995, εργάζεται για τη δημιουργία μιας Ευρώπης που χαρακτηρίζεται από δημοκρατία, αλληλεγγύη και διαφάνεια. Η σουηδική Προεδρία της ΕΕ θεωρείται ένας ακόμα σημαντικός σταθμός της συμμετοχής της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Σουηδία δεν ανήκει σε στρατιωτικούς συνασπισμούς και οργανισμούς και από αυτή τη θέση συμμετέχει ενεργά στις προσπάθειες για τη δημιουργία μιας νέας ευρωπαϊκής δομής

ασφάλειας για όλη την Ευρώπη που θα συμπεριλαμβάνει και τη Ρωσία.

Κεντρικό σημείο σε αυτή την προσπάθεια είναι η συμμετοχή της Σουηδίας στη *Συνεργασία για την Ειρήνη* και το *Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Συνεργασίας*. Η Σουηδία έχει συμμετάσχει στις ειρηνευτικές δυνάμεις UNPROFOR και IFOR/SFOR στην πρώην Γιουγκοσλαβία και KFOR στο Κόσοβο.

Η συμμετοχή της χώρας στον ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και στην ΔΕΕ, ως παρατηρητής, είναι επίσης ουσιαστική στην προσπάθεια εμπέδωσης της ασφάλειας στην Ευρώπη.

Μετά τις αλλαγές της δεκαετίας του '90 στην Ανατολική Ευρώπη, η άμυνα της χώρας προσανατολίστηκε στην αντιμετώπιση των νέων κινδύνων και απειλών. Η ικανότητα των ενόπλων δυνάμεων της χώρας για συμμετοχή σε διεθνείς ειρηνευτικές και ανθρωπιστικές επιχειρήσεις έχει βελτιωθεί.

Άλλο σημαντικό στοιχείο της εξωτερικής πολιτικής της Σουηδίας είναι η διατήρηση της παραδοσιακής συνεργασίας των σκανδιναβικών χωρών, που διευρύνθηκε για να συμπεριλάβει τη στενή συνεργασία με τις Βαλτικές. Επίσης, αναπτύχθηκαν διμερή προγράμματα συνεργασίας με τη Ρωσία, Πολωνία και άλλες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Η πολυμερής περιφερειακή συνεργασία αναπτύσσεται μέσω του Συμβουλίου των Κρατών της Βαλτικής Θάλασσας και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μπάρντ.

Η Σουηδία είναι ενεργός υποστηρικτής των Ηνωμένων Εθνών και χρημάτισε μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας την περίοδο 1997-1998.

Άλλα βασικά στοιχεία της εξωτερικής της πολιτικής είναι η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, του διεθνούς αφοπλισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος. Είναι, επίσης, μέλος πολλών άλλων παγκόσμιων οργανισμών, όπως ο ΟΟΣΑ και η Παγκόσμια Τράπεζα.

Η Σουηδία διαθέτει περίπου το 1% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος σε προγράμματα για τη διεθνή αναπτυξιακή βοήθεια.

Βιομηχανία και Οικονομία

Η Σουηδία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ήταν κυρίως γεωργική χώρα και μία από τις πιο φτωχές στην Ευρώπη. Από τότε έχει εξελιχθεί σε βιομηχανική χώρα και σήμερα λιγότερο από το 3% του εργατικού δυναμικού της απασχολείται στη γεωργία.

Η οικονομική ανάπτυξη ήταν ιδιαίτερα γρήγορη κατά την μεταπολεμική περίοδο και έως τα μέσα της δεκαετίας του '70, όταν οι εξαγωγές της χώρας ήταν ιδιαίτερα ανταγωνιστικές.

Το 1999 οι εξαγωγές της Σουηδίας ήταν 44% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Οι σημαντικότερες εξαγωγικές αγορές βρίσκονται στο χώρο της Δυτικής Ευρώπης, καθώς περισσότερο από το μισό των συνολικών εξαγωγών της χώρας κατευθύνονται προς τις άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε.

Την τελευταία 20ετία το σουηδικό ΑΕΠ/κεφαλή έχει υποχωρήσει κάτω από το μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ. Τη δεκαετία του '70 το κατά κεφαλή ΑΕΠ ξεπερνούσε το μέσο όρο των σημερινών χωρών-μελών της Ε.Ε. κατά 24%. Το ποσοστό αυτό μειώθηκε στο 4% το 1999, με το κατά κεφαλή ΑΕΠ να φτάνει περίπου τα 27.000 USD.

Κατά το δεύτερο μισό της δεκαετίας του '80, η σουηδική οικονομία αντιμετώπισε μια αυξανόμενη μακροοικονομική ανισορροπία που οδήγησε σε ταχύτατη άνοδο των τιμών και του κόστους και αύξηση του δημοσίου ελλείμματος.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90, η Σουηδία αντιμετώπισε τη μεγαλύτερη ύφεση της ιστορίας της από το 1930.

Παρόλα αυτά, με την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού προγράμματος, στις αρχές του 1996 - λήψη σημαντικών διαρθρωτικών μέτρων, μικρές αυξήσεις μισθών, υποτίμηση του σουηδικού νομίσματος και αύξηση της παραγωγικότητας - επετεύχθη η μείωση του δημοσίου ελλείμματος και η σουηδική βιομηχανία ανέκτησε, κατά μεγάλο μέρος, την ανταγωνιστικότητά της. Η μείωση του δημόσιου χρέους συνοδεύτηκε από σημαντική βελτίωση όλων των μακροοικονομικών δεικτών.

Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες

	1997	1998	1999	2000	2001*	2002*
ΑΕΠ ²	1,8	2,6	3,6	3,0	2,2	2,2
Ιδιωτική Κατανάλωση ²	1,6	2,4	3,1	3,0	2,2	2,1
Δημόσια Κατανάλωση ²	-0,1	0,1	1,6	1,0	1,0	0,5
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου ²	-2,1	1,2	6,4	5,6	3,6	3,0
Εξαγωγές ²	12,7	6,9	5,0	6,7	5,0	5,0
Εισαγωγές ²	11,3	9,7	3,2	7,1	5,2	5,2
Καθαρό Εξωτερικό Εμπόριο ²	1,0	-0,5	0,9	0,3	0,2	0,3
Δημόσιο Χρέος (%ΑΕΠ)		71,7	66,1	58,8	54,1	52,0
Ποσοστό Ανεργίας ³		6,5/ 3,9	5,4/ 3,3	4,5/ 3,5	4,2/ 3,5	4,2/ 3,5
Πληθωρισμός ²	1,9	-0,6	0,9	1,3	2,0	2,0

Πηγή: Σουηδικό Υπουργείο Οικονομικών και Στατιστική Υπηρεσία Σουηδίας

*: Πρόβλεψη

²: Ποσοστό ετήσιας μεταβολής

³: α=ποσοστό ανεργίας/β=ποσοστό συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα

Τα τελευταία χρόνια τα επιτόκια μειώθηκαν σημαντικά, ενώ μειώθηκε και η συναλλαγματική διαφορά με το ευρώ και το δολάριο, που είχε δημιουργηθεί με την υποτίμηση της κορώνας την προηγούμενη δεκαετία.

Οι εξαγωγές προϊόντων υψηλής τεχνολογίας γνώρισαν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια.

Από τις παραδοσιακά βασικές βιομηχανίες της Σουηδίας σημαντικό ρόλο στην σουηδική οικονομία παίζουν τα δασικά προϊόντα, χημικά και φαρμακευτικά προϊόντα, κατεργασία μετάλλου, μηχανές, αυτοκίνητα και εξοπλισμός.

Πολλές από τις γνωστές κλασσικές σουηδικές βιομηχανίες έχουν εξαγορασθεί, ή συγχωνευθεί με διεθνείς εταιρείες, οι οποίες έχουν κρατήσει το «καλό» σουηδικό όνομα.

Χαρακτηριστικό στοιχείο, σήμερα, της σουηδικής οικονομίας είναι η διεθνοποίησή της και η τεχνολογική πρόοδος σε τομείς υψηλής τεχνολογίας όπως τηλεπικοινωνίες και ηλεκτρονικοί υπολογιστές.

Το προάστιο της Στοκχόλμης Kista (Σίστα), στο οποίο είναι συγκεντρωμένες επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, ονομάζεται "Silicon Valley" της Σουηδίας και θεωρείται σημαντικό διεθνές τεχνολογικό κέντρο. Πρωταρχικό ρόλο εδώ παίζει η εταιρεία ERICSON.

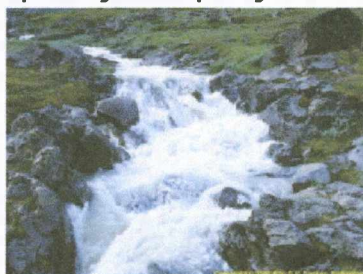

Φυσικοί Πόροι

Η Σουηδία διαθέτει πλούσια φυσικά αποθέματα κωνοφόρων δασών, υδροηλεκτρικής ενέργειας, σιδηρομεταλλεύματος, ουρανίου και άλλων ορυκτών, αλλά δεν διαθέτει αποθέματα πετρελαίου και άνθρακα. Τα μοναδικά ορυχεία σιδήρου βρίσκονται στο βορρά. Η παραγωγή τους κατευθύνεται κυρίως προς εξαγωγή.

Τα εκτεταμένα δάση της Σουηδίας με έλατα, πεύκα και άλλα δένδρα μαλακού ξύλου τροφοδοτούν μια πολύ ανεπτυγμένη βιομηχανία κατεργασίας ξύλου, παραγωγής χαρτομάζας, χαρτιού και επεξεργασμένων προϊόντων ξύλου. Παρά την υψηλή κατανάλωση, η Σουηδία εξάγει μεγάλο ποσοστό των δασικών προϊόντων της.

Η φθηνή υδροηλεκτρική ενέργεια υπήρξε ένας σημαντικός παράγοντας που συνετέλεσε στη βιομηχανική ανάπτυξη της Σουηδίας. Σήμερα, περίπου το 15% της ενέργειας της χώρας προέρχεται από τις υδροηλεκτρικές της εγκαταστάσεις, πολλές από τις οποίες βρίσκονται στους κυριότερους βόρειους ποταμούς. Πάνω από το 40% της ενέργειας που καταναλώνεται στη Σουηδία προέρχεται από εισαγόμενο πετρέλαιο, ενώ το 7% από εισαγόμενο άνθρακα.

Οι 12 πυρηνικοί αντιδραστήρες της Σουηδίας εξασφαλίζουν πάνω από το 15% της συνολικής ενέργειας, ή σχεδόν το 50% της ηλεκτρικής ενέργειας. Το υπόλοιπο ποσοστό ενέργειας προέρχεται από βιοκαύσιμα, τύρφη, καύση σκουπιδιών κλπ.

Έχει υιοθετηθεί και εφαρμόζεται ένα ευρύ πρόγραμμα ενεργειακής πολιτικής για την ανάπτυξη ενός οικολογικού και οικονομικά βιώσιμου ενεργειακού συστήματος. Ο στόχος είναι η διευκόλυνση των αλλαγών στην προσφορά και ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας.

Μία απόφαση της σουηδικής κυβέρνησης για σταδιακή διακοπή της λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων έως το 2010, δεν έχει

υλοποιηθεί και το κλείσιμο του εργοστασίου στο Barsebäck έχει αναβληθεί προς το παρόν.

Αγορά Εργασίας

Το εργατικό δυναμικό της Σουηδίας αριθμεί περίπου 4,3 εκ. άτομα (το 50% του πληθυσμού). Αυτό το υψηλό νούμερο οφείλεται κυρίως στην απασχόληση πάνω από το 69% του συνόλου των γυναικών μεταξύ 16-64 ετών.

Για πολλά χρόνια, η ανεργία κρατήθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα για τα διεθνή δεδομένα λόγω των ισχυρών επιχειρήσεων, της ανάπτυξης του δημόσιου τομέα και μιας φιλόδοξης εργατικής πολιτικής. Παρόλα αυτά, λόγω της ύφεσης του 1990 το ποσοστό ανεργίας ανέβηκε σημαντικά και η ανοιχτή ανεργία ήταν 6,5% το 1998, ενώ το συνολικό ποσοστό, μαζί με όσους παρακολουθούν προγράμματα επιμόρφωσης και αλλαγής επαγγέλματος, ήταν 13%.

Σήμερα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα η ανοιχτή ανεργία έχει μειωθεί στο 4%, που ήταν ο στόχος της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με το νόμο η εβδομάδα εργασίας είναι 40 ώρες, ενώ υπάρχουν νομοθετημένες διακοπές 5 εβδομάδων με αποδοχές.

Περίπου το 22% της εργατικής δύναμης, κυρίως γυναίκες δουλεύουν μειωμένο ωράριο.

Περίπου το 83% του συνόλου των εργαζομένων είναι μέλη εργατικών συνδικάτων. Οι κυριότερες συνδικαλιστικές ενώσεις είναι: η Εργατική Συνομοσπονδία (LO) για τους εργάτες, η Συνομοσπονδία Υπαλλήλων (TCO) για τους υπαλλήλους γραφείου και η Συνομοσπονδία Επαγγελματικών Ενώσεων (SACO) κυρίως για τους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης υπαλλήλους.

Η κυριότερη εργοδοτική ένωση είναι η Σουηδική Ένωση Εργοδοτών (SAF), η οποία εκπροσωπεί όλων των κατηγοριών τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που είναι οργανωμένες σε επιχειρηματικές κλαδικές ενώσεις.

Η αγορά εργασίας ρυθμίζεται από ένα ευρύ νομοθετικό πλέγμα, που συμπεριλαμβάνει και τις νομοθετικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια εργασίας, τη θέση των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών

οργανώσεων, το περιβάλλον εργασίας και τη συμμετοχή των εργαζομένων στη λήψη αποφάσεων.

Κοινωνική Πρόνοια

Οι υπηρεσίες ιατρικής περίθαλψης και κοινωνικής πρόνοιας θεωρούνται ευθύνη του δημοσίου τομέα και υποστηρίζονται από ένα εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Την ευθύνη για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, για εξωτερικούς και εσωτερικούς ασθενείς, έχουν 20 νομαρχιακά συμβούλια, 2 περιφέρειες ιατρικής περίθαλψης και ένας μεγάλος δήμος.

Την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας έχουν κυρίως οι δήμοι.

Όλοι όσοι κατοικούν στη Σουηδία καλύπτονται από το εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Εάν κάποιος ασθενήσει, ή είναι αναγκασμένος να μείνει στο σπίτι για φροντίδα ασθενούς παιδιού, λαμβάνει φορολογητέο ημερήσιο επίδομα που αντιστοιχεί στο 80% του απολεσθέντος εισοδήματος.

Ο ασθενής επιβαρύνεται με αμοιβή για τις ιατρικές επισκέψεις και τις συνταγές για φάρμακα. Για άτομα που καταβάλλουν σημαντικές δαπάνες για ιατρική θεραπεία και φάρμακα υπάρχει, εντούτοις, ένα ανώτατο όριο για ιατρική περίθαλψη και αγορά φαρμάκων. Μετά την συμπλήρωση του ποσού αυτού η παροχή ιατρικής περίθαλψης και τα φάρμακα είναι δωρεάν.

Τα περιφερειακά συμβούλια μαζί με το εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης καταβάλλουν το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης και εργαστηριακών εξετάσεων. Ένα ποσοστό της αμοιβής των ιδιωτών γιατρών καλύπτεται από αυτή την ασφάλιση.

Η γονική άδεια είναι 15 μήνες και έχουν δικαίωμα να τη μοιραστούν και οι δύο γονείς μέχρι το παιδί να φτάσει την ηλικία των οχτώ ετών. Ο ένας μήνας είναι για αποκλειστική χρήση από τον πατέρα και χάνεται αν δεν χρησιμοποιηθεί κατά αυτόν τον τρόπο.

Και οι δύο γονείς παίρνουν ισόποσο αφορολόγητο επίδομα τέκνων, μέχρι την συμπλήρωση των 16 ετών του παιδιού. Τα παιδιά τα οποία

και μετά την ηλικία αυτή συνεχίζουν να σπουδάζουν δικαιούνται επίδομα σπουδών.

Οι φοιτητές δικαιούνται να ζητήσουν κρατικά φοιτητικά δάνεια.

Οι δήμοι παρέχουν επιχορηγούμενη καθημερινή φροντίδα στα παιδιά και εξωσχολικές δραστηριότητες.

Επίσης, ένα ειδικό εθνικό σύστημα ασφάλειας καλύπτει τα εργατικά ατυχήματα.

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα επιδόματος ανεργίας, μέσω του συνδικαλιστικού τους οργάνου.

Υπό ορισμένες συνθήκες, οικογένειες χαμηλού εισοδήματος και συνταξιούχοι δικαιούνται επιδόματος στέγασης.

Από το 1999 άρχισε η σταδιακή εισαγωγή ενός νέου συνταξιοδοτικού προγράμματος. Το όριο συνταξιοδότησης είναι για τους άνδρες και τις γυναίκες το 65ο έτος της ηλικίας τους.

Εκπαίδευση

Η υποχρεωτική εκπαίδευση είναι εννέα χρόνια από την ηλικία των έξι ή επτά ετών. Περίπου το 98% συνεχίζει την εκπαίδευση του στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Την φροντίδα των σχολείων την έχουν οι δήμοι, ενώ η εκπαίδευση, τα βιβλία και το φαγητό είναι δωρεάν.

Ένα ανεξάρτητο δημοτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης ενηλίκων επιτρέπει σε όσους ενήλικες το επιθυμούν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους.

Στη Σουηδία υπάρχουν περίπου 40 ιδρύματα ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης, την φροντίδα των οποίων έχει, κυρίως, το κράτος.

MME

Την δεκαετία του '90, το σουηδικό τοπίο των μέσων μαζικής ενημέρωσης άλλαξε δραματικά. Η εισαγωγή της ιδιωτικής τηλεόρασης και ραδιοφωνίας, η εξέλιξη της τεχνολογίας των Η/Υ και η γρήγορη εξάπλωση του διαδικτύου (Internet) πυροδότησαν μία συζήτηση για τις μελλοντικές τάσεις, δυνατότητες και προκλήσεις.

Παρά τις αλλαγές, οι σουηδικές εφημερίδες που επίσης συμμετέχουν στους πειραματισμούς των MME κατάφεραν να διατηρήσουν τη θέση τους, παρά το γεγονός ότι οι απογευματινές εφημερίδες (tabloids) έχασαν σημαντικό ποσοστό κυκλοφορίας.

Οι Σουηδοί είναι από τους πιο πιστούς αναγνώστες εφημερίδων. Κυκλοφορούν 169 εφημερίδες σε ολόκληρη τη χώρα με συνολική κυκλοφορία 4,2 εκατομμύρια φύλλα.

Από την δεκαετία του '70 οι σουηδικές εφημερίδες επιχορηγούνταν από το κράτος. Η επιχορήγηση όμως μειώθηκε δραστικά στα μέσα της δεκαετίας του '80 εξαιτίας του δημόσιου ελλείμματος. Στα τέλη της δεκαετίας του '90 το ποσοστό της επιχορήγησης ήταν 3% των καθαρών συνολικών πωλήσεων και των κερδών από διαφημίσεις.

Οι περισσότερες εφημερίδες υποστηρίζουν με τα κύρια άρθρα τους κάποιο πολιτικό κόμμα – περίπου το 80% υποστηρίζει κάποιο μη σοσιαλιστικό κόμμα. Αλλά τα τελευταία χρόνια υπάρχει έντονη τάση για πολιτική ανεξαρτησία των εφημερίδων.

Μια νέα τάση που παρουσιάστηκε τα τελευταία χρόνια είναι η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας. Στην ομάδα της οικογένειας Bonnier ανήκουν οι εφημερίδες Dagens Nyheter, Expressen και Dagens Industri, που εκδίδονται στην Στοκχόλμη και είναι ανεξάρτητες πολιτικά. Ο δεύτερος σε μέγεθος ιδιοκτήτης είναι η νορβηγικών συμφερόντων εταιρεία Schibsted, στην οποία ανήκει το μεγαλύτερο ποσοστό των εφημερίδων Svenska Dagbladet (ανεξάρτητη-μετριοπαθής) και η Aftonbladet (σοσιαλδημοκρατική). Στη σουηδική αγορά κυκλοφορεί και η εφημερίδα Metro που διανέμεται δωρεάν στους σταθμούς του μετρό.

Η απελευθέρωση της αγοράς της σουηδικής τηλεόρασης πραγματοποιήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '80 με την εκπομπή ιδιωτικών προγραμμάτων δορυφορικά από το εξωτερικό. Το 1991 άρχισε η εκπομπή του ιδιωτικού καναλιού TV4 και τον επόμενο χρόνο επετράπη η δημιουργία εμπορικών τηλεοπτικών σταθμών (με καλωδιακά δίκτυα). Η ιδιωτική ραδιοφωνία ξεκίνησε το 1993.

Η νομοθεσία της Σουηδίας για την προστασία της ελευθερίας του τύπου είναι ιδιαίτερα προωθημένη. Ο πρώτος σουηδικός νόμος για την ελευθερία του τύπου είναι του 1766, ενώ ο πιο πρόσφατος είναι του 1949.

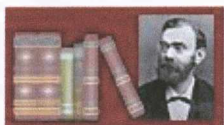
Οι ίδιες οι οργανώσεις του τύπου έχουν καταλήξει σε κανόνες δημοσιογραφικής δεοντολογίας, με στόχο, μεταξύ άλλων, τη μείωση της ανάγκης για νομοθετικές ρυθμίσεις. Ο Συνήγορος του Πολίτη για τον Τύπο παρακολουθεί την τήρηση του νόμου.

Ιδιαίτερα σημαντικό για τον σουηδικό τύπο είναι το θέμα της διαφάνειας των δημοσίων εγγράφων. Η Ένωση Δημοσιογράφων Σουηδίας έχει πρωτοστατήσει στον αγώνα υπέρ των σουηδικών απόψεων για τη διαφάνεια στις συζητήσεις που γίνονται στα πλαίσια της ΕΕ καθώς η σουηδική νομοθεσία στο θέμα της διαφάνειας των δημοσίων εγγράφων είναι πιο προωθημένη και φιλελεύθερη από τους κανόνες της ΕΕ.

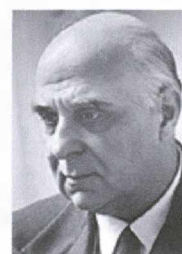
Το 1992 υιοθετήθηκε ο Νόμος για την Ελευθερία της Έκφρασης που καλύπτει το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, τον κινηματογράφο κλπ.

Βραβεία ΝΟΜΠΕΛ

Δημιουργός των βραβείων ήταν ο Σουηδός βιομήχανος, εφευρέτης της δυναμίτιδας, Άλφρεντ Νόμπελ (1833-1896), ο οποίος κληροδότησε την περιουσία του στο Ίδρυμα Απονομής Βραβείων Νόμπελ, φροντίδα του οποίου είναι η διάθεση κάθε χρόνο πέντε ισόποσων χρηματικών βραβείων σε ανθρώπους που προσέφεραν τα μέγιστα στην Ανθρωπότητα.

Σήμερα το Ίδρυμα Νόμπελ – βασικό έργο του οποίου είναι η διαχείριση των κεφαλαίων και της περιουσίας του Άλφρεντ Νόμπελ – αποτελούν πέντε, πενταμελείς, ειδικές επιτροπές, οι οποίες αποφασίζουν για τους αποδέκτες των βραβείων. Το 1968 η Κεντρική Τράπεζα Σουηδίας θεσμοθέτησε το βραβείο Οικονομικών Επιστημών στη μνήμη του Άλφρεντ Νόμπελ, ενισχύοντας ετησίως το Ίδρυμα με το αντίστοιχο ποσό.

Τα βραβεία Νόμπελ και οι φορείς που τα απονέμουν σήμερα είναι:

Φυσικής	Βασιλική Σουηδική Ακαδημία Επιστημών
Χημείας	Βασιλική Σουηδική Ακαδημία Επιστημών
Φυσιολογίας και Ιατρικής	Ινστιτούτο Καρολίνσκα
Λογοτεχνίας	Σουηδική Ακαδημία
Οικονομίας	Βασιλική Σουηδική Ακαδημία Επιστημών

Ειρήνης

Νορβηγική Επιτροπή Νόμπελ

Ο Ελληνισμός στη Σουηδία

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων και Κοινοτήτων Σουηδίας (δευτεροβάθμιο όργανο που εκπροσωπεί τους Έλληνες στις σουηδικές και ελληνικές Αρχές), οι εγκαταστημένοι στη Σουηδία Έλληνες είναι, σήμερα, περίπου 22.000.

Το οργανωμένο μεταναστευτικό ρεύμα προς τη Σουηδία άρχισε τη δεκαετία του '60, και ενισχύθηκε από πολιτικούς πρόσφυγες κατά την περίοδο της Δικτατορίας.

Το 1962 ιδρύθηκε ο Ελληνικός Σύλλογος Στοκχόλμης ο οποίος, αργότερα συμμετείχε ενεργά στον αντιδικτατορικό αγώνα.

Το 1972, με πρωτοβουλία πέντε Συλλόγων, ιδρύθηκε η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων και Κοινοτήτων Σουηδίας (ΟΕΣΚ), μέλη της οποίας είναι σήμερα 34 Σύλλογοι και Κοινότητες από διάφορες πόλεις της Σουηδίας.

Κάθε δύο χρόνια η ΟΕΣΚ συγκαλεί συνέδριο το οποίο εκλέγει το Διοικητικό της Συμβούλιο.

Όπως διαβάζουμε στο βιβλίο του Ανδρέα Μπούκα «Έλληνες στη Σουηδία» (εκδ. 1993), η πρώτη Ελληνίδα που εγκαταστάθηκε στη Στοκχόλμη, το 1848, είναι η Ευφροσύνη Ρίζου-Ραγκαβή, η οποία παντρεύτηκε το Σουηδό Adolf Eugen von Rosen, ιδρυτή των Σουηδικών Σιδηροδρόμων. Αργότερα, το 1870, ακολούθησαν δύο Καλύμνιοι έμποροι σφουγγαριών, οι οποίοι είχαν εμπορικές δραστηριότητες στη Βαλτική. Πρόκειται για τις οικογένειες Τσάπου και Θεοδωρίδη.

Το 1976, η σουηδική Κυβέρνηση, έδωσε το δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι, για τις δημοτικές και τις νομαρχιακές εκλογές, στους μετανάστες με τουλάχιστον τρία χρόνια παραμονή στη χώρα, με αποτέλεσμα αρκετοί Έλληνες να ασχοληθούν με την τοπική αυτοδιοίκηση. Το 1979 εκλέχθηκε με το Αριστερό Κόμμα Κομμουνιστών (VPK) ο Αλέκος Χρυσόπουλος ως μέλος του Σουηδικού Κοινοβουλίου.

Στη σημερινή Βουλή έχουν εκλεγεί δύο βουλευτές ελληνικής καταγωγής, ο Νίκος Παπαδόπουλος βουλευτής του

Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος (ο οποίος εκλέγεται για δεύτερη φορά) και ο Τάσος Σταφυλίδης, μέλος του Αριστερού Κόμματος.

Στις 6-5-1999 ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος Ελληνικής Φιλίας στο Σουηδικό Κοινοβούλιο, με πρωτοβουλία του βουλευτή Νίκου Παπαδόπουλου. Στην ιδρυτική συνάντηση παραβρέθηκε και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Γιώργος Παπανδρέου. Σύμφωνα με το καταστατικό «σκοπός του Συνδέσμου είναι να συμβάλλει στις επαφές και τη συνεργασία ανάμεσα στους Έλληνες και Σουηδούς βουλευτές, να βοηθήσει στη γνώση του ελληνικού πολιτισμού και της Ελλάδας και να προωθήσει ενέργειες που αποσκοπούν σε αυτό.»

Ομογενειακός Τύπος

Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων και Κοινοτήτων Σουηδίας εκδίδει το τριμηνιαίο ενημερωτικό έντυπο «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ», στα ελληνικά και σουηδικά, το οποίο ασχολείται με τις δραστηριότητες της Ομοσπονδίας και τα προβλήματα των Ελλήνων της Σουηδίας καθώς και θέματα πολιτιστικού περιεχομένου. Το περιοδικό αυτό, το οποίο είχε τίτλο μέχρι πρόσφατα «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΑ ΝΕΑ», τιμήθηκε με έπαινο του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ «επιβραβεύοντας την αρτιότητα και την καλαισθησία της έκδοσης και τον ιδιαίτερο ρόλο του ως περιοδικού των Ελλήνων της Σουηδίας.» Η απονομή του επαιίνου έγινε σε ειδική τελετή στο Ζάππειο Μέγαρο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 10-7-2000.

Το Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο – Ελληνική Βιβλιοθήκη και Αρχείο Σουηδίας εκδίδει το πολιτιστικό περιοδικό «ΠΕΡΓΑΜΗΝΗ», στην ελληνική και σουηδική γλώσσα.

Σχέσεις Ελλάδας - Σουηδίας

Οι σχέσεις των δύο χωρών είναι παραδοσιακά πολύ καλές. Η παρουσία του ελληνικού στοιχείου στη Σουηδία και το τουριστικό ρεύμα των Σουηδών προς την Ελλάδα, αλλά ιδιαίτερα οι σχέσεις που αναπτύχθηκαν μεταξύ Ελλήνων, που βρήκαν καταφύγιο στη Σουηδία κατά την περίοδο της δικτατορίας στην Ελλάδα, και Σουηδών έχουν συμβάλλει στην δημιουργία θετικού κλίματος ανάμεσα στις δύο χώρες.

Οι καλές σχέσεις των δύο χωρών επιβεβαιώνονται από αμοιβαίες επισκέψεις Ελλήνων αξιωματούχων στη Σουηδία και Σουηδών

αξιωματούχων στην Ελλάδα. Ενδεικτικά, αναφέρουμε την επίσκεψη του Σουηδού πρωθυπουργού κ. Γιόραν Πέρσον στην Ελλάδα, 28-31/5/2000, την επίσκεψη του ΥΠΕΞ κ. Γιώργου Παπανδρέου στη Σουηδία στις 25-27/1/2000 για τη Διεθνή Διάσκεψη για το Ολοκαύτωμα, την επίσημη επίσκεψη του ΥΠΕΘΑ κ. Ακη Τσοχατζόπουλου στη Στοκχόλμη, 2-4/12/2000 και την επίσκεψη του ΥΠΕΞ κ. Γιώργου Παπανδρέου, 29-30/1/2001, για τη Διεθνή Διάσκεψη για την ξενοφοβία και τον ρατσισμό. Ενώ στις 26-28/4/1999 πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα το βασιλικό ζεύγος της Σουηδίας.

Οικονομικές σχέσεις

Οι διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Σουηδίας είναι, επίσης, ανεπτυγμένες, αλλά με το εμπορικό ισοζύγιο παθητικό σε βάρος της Ελλάδας. Το 1999 οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Σουηδία ήταν περίπου 126 εκ. USD, ενώ οι εισαγωγές από τη Σουηδία ήταν περίπου 527 εκ. USD.

Η Ελλάδα ως εμπορικός πελάτης της Σουηδίας κατείχε την 22^η θέση το 1999, έναντι της 26^{ης} το 1998, ενώ ως προμηθευτής της Σουηδίας είναι σε χαμηλότερη θέση.

Η Ελλάδα εξάγει κυρίως είδη ένδυσης και αξεσουάρ, τρόφιμα, φρούτα, λαχανικά και οικιακές συσκευές. Ενώ εισάγει κυρίως συσκευές τηλεπικοινωνίας, φαρμακευτικά προϊόντα, χαρτί, ξυλεία, βιομηχανικό εξοπλισμό, μηχανήματα και αυτοκίνητα. Πρέπει να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι από 1.1.1995 και την πλήρη ένταξη της Σουηδίας στην Ε.Ε. οι εισαγωγές προϊόντων από άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε. καταγράφονται με βάση την τελευταία χώρα φόρτωσης/αποστολής του προϊόντος και όχι με βάση την αρχική χώρα προέλευσης, με αποτέλεσμα ελληνικά προϊόντα να καταγράφονται ως γερμανικά, ολλανδικά, ιταλικά κ.ά.

Στη μείωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου συμβάλουν η ετήσια εισροή τουριστικού και μεταναστευτικού συναλλάγματος στην Ελλάδα (σύμφωνα με υπολογισμούς 130-150 εκ. USD και 30-50 εκ. USD αντίστοιχα).

